Romanda Anlatım Teknikleri

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **1–b 2–d 3–c 4–a**
Her teknik, olayı okura farklı bir yoldan ulaştırır.

2 **D) Diyalog**
Karakterler karşılıklı konuşturulmuştur.

3 **B) Mektup**
Karakterin duyguları, bir mektup aracılığıyla doğrudan sunulmuştur.

4 **D – Y – D – D**
Bilinç akışında düşünceler çağrışım ilkesine göre akar; aralarında mantıksal bağ yoktur.

5 **E) Geriye dönüş**
Anlatıcı, karakteri kırk yıl önceki ilk okul gününe götürür.

6 **a) iç çözümleme b) bilinç akışı c) anlatma**
Teknikler anlatıcının ve karakterin anlatımdaki konumuna göre ayrılır.

7 **D) Özetleme**
Otuz yılı aşan bir hayat birkaç satırla, ana çizgileriyle verilmiştir.

8 **B**
Karşılıklı konuşmalar kişileri canlı ve doğal biçimde okura tanıtır.

9 **Örnek: Sayfalarca sürecek, okuru sıkabilecek tanıtmaları ya da uzun zaman dilimlerini birkaç satırla aktarabilir.**
Özetleme, anlatının hızını ayarlamayı sağlar.

10 **E) Bilinç akışı**
Yağmur → şemsiye → deniz → kumlar → dondurmacı: düşünceler çağrışımla, noktalama olmadan akar.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **A) İç çözümleme**
Anlatıcı (üçüncü kişi) Selma'nın zihninden geçenleri okura aktarmaktadır.

12 **B) İç monolog**
Karakter, iç sesiyle kendi düşüncelerini doğrudan dile getirir; araya bir anlatıcı girmez.

13 **A) İç diyalog**
Murat kendi kendisiyle, karşısında biri varmış gibi tartışır; iki iç ses karşılıklı konuşur.

14 **Örnek: İç çözümlemede bir anlatıcı araya girip karakterin düşüncelerini üçüncü kişi ağzından aktarır; iç monologda ise karakter kendi iç sesiyle, doğrudan düşünür, anlatıcı aracılık etmez.**
İç çözümlemede aracı anlatıcıdır; iç monologda karakterin kendisidir.

15 **E) Karakterin duygu ve tepkileri anlatıcı müdahalesi olmadan sunulur.**
Mektup, karakterin kendi sesiyle, aracısız konuşmasıdır; olayın can alıcı yerinde hareketlilik de katar.

16 **D – D – Y – D**
Karşılıklı konuşma diyalog tekniğidir; iç çözümleme anlatıcının karakterin zihnini aktarmasıdır.

17 **Örnek: Annesi, gecenin o saatinde nereye gittiğini sorunca ekmek almak için fırına gideceğini söyledi. Annesi hava soğuk olduğu için montunu almasını istedi, o da beş dakikada döneceğini söyleyerek çıktı.**
Anlatma tekniğinde konuşmalar anlatıcı tarafından aktarılır.

18 **D) "— Yarın gelecek misin? — Gelemem, işim var. — Peki, sonra görüşürüz."**
İki metinde de karakterler karşılıklı konuşturulmuştur (diyalog).

19 **C) Geriye dönüş**
Olay şimdiki zamandan alınıp geçmişe götürülmektedir.

20 **Örnek: Açsam mı, açmasam mı? Ya beklediğim gibi değilse... Hayır, çalıştım, hem de çok çalıştım. Sadece bir tıkla öğreneceğim, hadi.**
Karakterin iç sesi, birinci kişi ağzından doğrudan verilmelidir.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **A) İç çözümleme – Diyalog – Geriye dönüş**
I'de anlatıcı karakterin zihnini aktarır; II'de karşılıklı konuşma; III'te geçmişe dönüş vardır.

22 **B) Düşünceler, anlatıcının yorumlarıyla mantıklı bir sıraya konmuştur.**
Bilinç akışında anlatıcı müdahale etmez; düşünceler mantıksal bir düzen olmadan akar.

23 **C) I ve II**
İç diyalogda karşılıklı konuşan sesler aynı karakterin iç sesleridir; ortada başka bir karakter yoktur.

24 **E) İç monolog – İç çözümleme**
Birincide karakter iç sesiyle konuşur; ikincide anlatıcı karakterin duygusunu aktarır.

25 **A**
Mektup tekniği, karakterin duygu ve tepkilerini doğrudan sunar ve olaya hareketlilik katar.

26 **D**
Anlatıcı okura seslenir, yorum yapar ve dikkati kendi üzerine çeker.

27 **C) I ve II**
Diyalog romanda da sıkça kullanılır; III yanlıştır.

28 **C) Anlatma**
Anlatma tekniğinde anlatıcı açıklama ve yorumlarıyla dikkati kendi üzerine çeker.

29 **D**
Zeynep kendi kendisiyle, karşısında biri varmış gibi konuşup tartışmaktadır. Diğerleri: iç çözümleme, bilinç akışı, mektup, özetleme.

30 **Örnek — İç çözümleme: Efe dalgaların ayaklarına değdiği anda ürperdi; denizin ne kadar derin olduğunu düşünüyor, babasının elini bırakmaktan korkuyordu. — Diyalog: "— Baba, çok soğuk!" "— Birazdan alışırsın, elimi bırakma."**
İç çözümlemede anlatıcı karakterin zihnini aktarmalı; diyalogda karakterler konuşmalıdır.